

Nieuwsbrief voor gemeenten

November 2015
 Halfjaarlijkse uitgave

Inhoud

- [Gemeente in beeld](#)
- [Wijken en buurten](#)
- [Onlangs gepubliceerd](#)
- [Onderzoek op maat](#)
- [Overig nieuws](#)
- [Corporate nieuws App](#)

In deze nieuwsbrief

Dit is de vijfde uitgave van de nieuwsbrief voor gemeenten van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Hierin vindt u een overzicht van de nieuwste cijfers en publicaties op lokaal niveau en overige ontwikkelingen op het gebied van regionale en ruimtelijke statistieken. De nieuwsbrief verschijnt elk halfjaar.

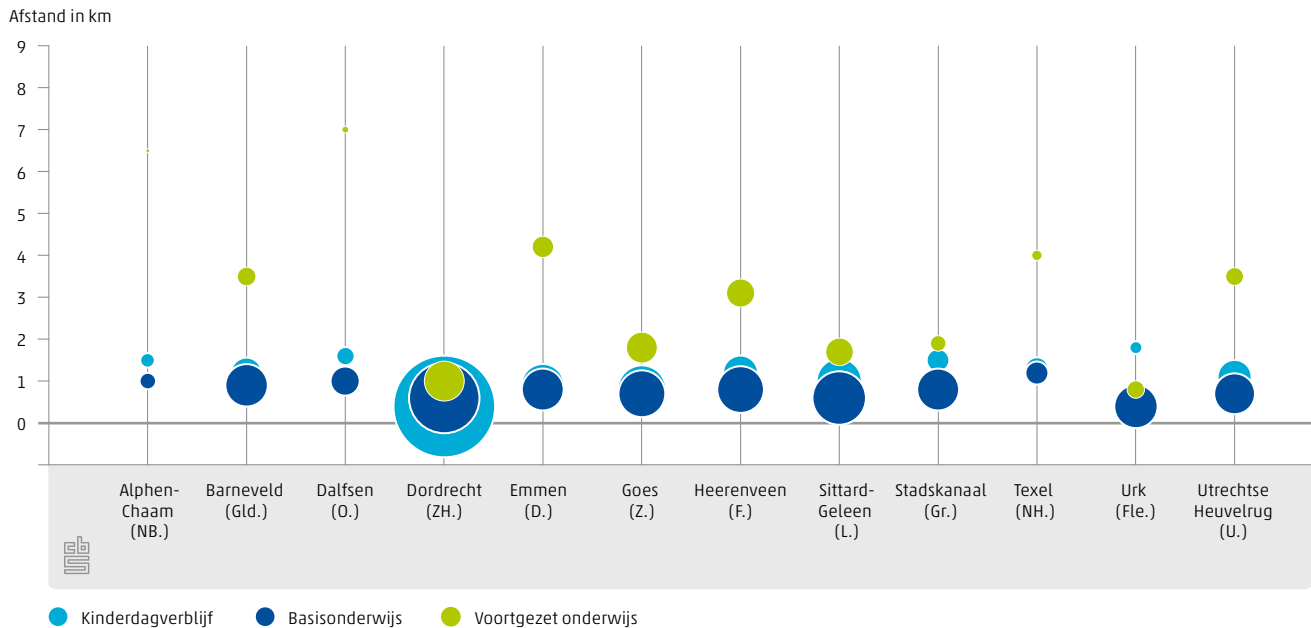
Bij een goed einde hoort een goed begin

Sinds de vorige nieuwsbrief is er een start gemaakt met een aantal nieuwe statistieken. Zo is de eerste versie van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein gepubliceerd met inzichten over het eerste kwartaal van 2015. Verder heeft CBS deze zomer voor het eerst een volledig op Big Data gebaseerde (verkeers)statistiek gelanceerd. Tot slot zijn voor de onderwerpen sociale zekerheid en energie gedetailleerde tabellen gepubliceerd met gegevens op wijk- en buurniveau. Ook voor andere thema's zullen meer gedetailleerde wijk- en buurttabellen beschikbaar komen. Dit vergroot het aanbod van statistieken op het niveau van wijken en buurten.

Deze nieuwsbrief geeft verder nog informatie over cursussen StatLine, de nieuwe CBS Corporate nieuws App en statistieken op postcodeniveau.

Wij wensen u weer veel leesplezier.

1. Nabijheid kinderdagverblijven en onderwijsinstellingen, 2014

Gemeente in beeld

De nabijheid van kinderdagverblijven en onderwijsinstellingen verschilt per gemeente. Dit wordt in bovenstaande grafiek weergegeven aan de hand van de nabijheidsstatistiek van CBS. De grafiek toont voor één gemeente uit iedere provincie op de verticale as de gemiddelde afstand tot een kinderdagverblijf en een type onderwijsinstelling. Daarbij geeft de grootte van de cirkel het aantal van dergelijke instellingen binnen een straal van 5 kilometer aan. Er zijn duidelijke verschillen te zien tussen landelijke gemeenten als Dalfsen en stedelijke gemeenten als Dordrecht.

[Neem een kijkje](#) in de tabel.

Wijken en buurten

Kerncijfers wijken en buurten 2014 en 2015

Sinds mei zijn aan de tabel 'Kerncijfers wijken en buurten 2014' cijfers toegevoegd over de onderwerpen wonen en nabijheid voorzieningen. Deze tabel zal na het verschijnen van deze nieuwsbrief nog verder aangevuld worden met onder andere gegevens over geboorte, sterfte en energie. Tot slot zijn, net als in de tabel over verslagjaar 2013, op basis van herberekeningen nieuwe cijfers toegevoegd over de gemiddelde huishoudensgrootte.

Eind 2015 komt er een nieuwe tabel 'Kerncijfers wijken en buurten 2015', met de eerste wijk- en buurtgegevens over 2015. Het betreft onder andere gegevens over demografie, sociale zekerheid, verkeer en vervoer en omgevingsadressendichtheid.

Richtlijnen Wijk- en Buurtindeling

In de vorige nieuwsbrief heeft u kunnen lezen over de nieuwe richtlijnen voor gemeenten bij het vaststellen van een Wijk- en Buurtindeling (WBI). Tientallen gemeenten zijn al aan de slag gegaan om de eigen WBI te actualiseren en aan te laten sluiten op deze richtlijnen. Een ander deel van de gemeenten heeft echter nog een afwijkende WBI. CBS benadert dit kwartaal veertig gemeenten met de vraag haar WBI te actualiseren. De richtlijnen dienen hierbij als handvat en zijn te vinden op de [CBS website](#).

Uitbreiding publicaties wijk- en buurtcijfers

CBS zet in op een uitbreiding van publicaties met wijk- en buurtcijfers naast de bestaande publicaties 'Kerncijfers wijken en buurten' en 'Nabijheid voorzieningen; buurt'. Sinds kort zijn in [StatLine](#) twee nieuwe publicaties te vinden. De tabel 'Personen met uitkering; wijk, buurt' geeft op vier peilmomenten per jaar het absolute en relatieve aantal personen met een uitkering, uitgesplitst naar type uitkering. De tabel 'Energieverbruik woningen; wijkbuurt' bevat het gemiddelde energieverbruik per jaar, waarbij een selectie kan worden gemaakt op basis van woningkenmerken. Er wordt gewerkt aan verdere uitbreiding, zowel met nieuwe tabellen als met nieuwe cijfers binnen bestaande publicaties.

Onlangs gepubliceerd

StatLine

Beleidsinformatie Jeugd, 1e halfjaar 2015

Eind oktober is de Beleidsinformatie Jeugd over het 1e halfjaar van 2015 gepubliceerd in elf StatLinetabellen. Deze tabellen bevatten cijfers over jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Er zijn zowel gegevens op landelijk niveau als per gemeente beschikbaar. Daarnaast zijn er ook enkele gegevens op wijkniveau beschikbaar. De tabellen beschrijven zowel het aantal jongeren dat zorg en hulp ontving (uitgesplitst naar persoonskenmerken), als het aantal zorg- en hulptrajecten dat zij kregen aangeboden (uitgesplitst naar kenmerken van dit traject). Naast de StatLinetabellen zijn er ook twee rapportages gepubliceerd, over jeugdhulp, en over jeugdbescherming en jeugdreclassering. Neem een kijkje in bijvoorbeeld de [tabel op wijkniveau](#) en maak eigen selecties. De tabellen zijn het snelst te vinden door in het [zoekvenster van StatLine](#) de term 'Beleidsinformatie Jeugd 2015' te typen.

Overheid; inkomsten en uitgaven, 1e halfjaar 2015

Uit de in september beschikbaar gekomen gegevens in de tabel 'Overheid; inkomsten en uitgaven' blijkt dat gemeenten in de eerste helft van dit jaar 3,2 miljard euro meer uitgegeven hebben dan in de eerste helft van 2014. Dat is een stijging van 13 procent. Gemeenten gaven 1,2 miljard euro meer uit dan dat ze aan inkomsten binnenkregen. Een belangrijk deel van de stijging van de uitgaven hangt samen met de decentralisatie van taken van het rijk en provincies naar de gemeenten per 1 januari van dit jaar.

[Neem een kijkje](#) in de tabel en maak eigen selecties.

Bevolking per gemeente naar geboorteland

In augustus is de tabel 'Bevolking op 1 januari; leeftijd, geboorteland en regio' geactualiseerd met gegevens over 2015. De tabel bevat per leeftijdsgroep actuele gegevens over het geboorteland van alle in de gemeente woonachtige personen.

[Neem een kijkje](#) in de tabel en maak eigen selecties.

Tabellen over vestigingen van bedrijven

CBS heeft in de afgelopen maanden de tabellen over bedrijfsvestigingen in Nederland geactualiseerd. Hier vindt u nu bijvoorbeeld per gemeente gegevens over het aantal [bedrijfsvestigingen per bedrijfstak tot en met 2015](#). Daarnaast zijn er gegevens beschikbaar gekomen over de [grootte en rechtsvorm van bedrijven](#) en [economische activiteit tot en met 2015](#) en gegevens over [buitenlandse zeggenschap en oprichtingen en opheffingen van bedrijfsvestigingen tot en met 2013](#). Neem een kijkje in de tabellen door op één van de onderwerpen te klikken en maak eigen selecties.

Artikelen

Relatief weinig vacatures in het noorden

Sinds het aantal openstaande vacatures halverwege 2013 een dieptepunt bereikte, is het aantal tot en met het tweede kwartaal van 2015 met 40 000 toegenomen tot 136 000. De groei is echter niet in elke regio even groot. Ook de werkloosheidscijfers zijn per provincie sterk verschillend. In 2014 telde Friesland, Groningen en Flevoland grofweg één openstaande vacature per tien werklozen. In Utrecht en Noord-Holland was dat één op vier á vijf, het landelijk gemiddelde was één op zes.

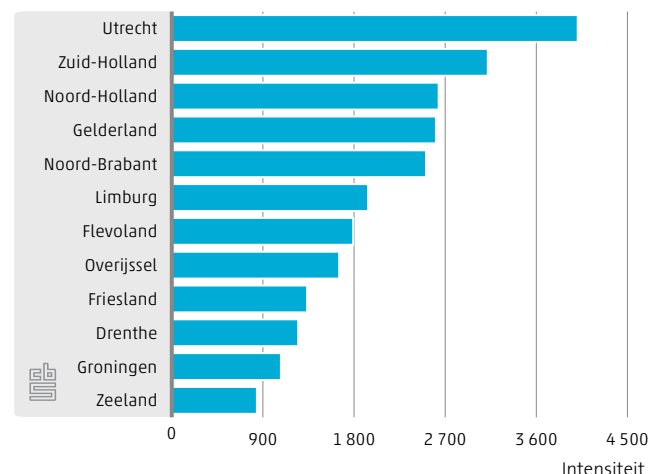
[Lees verder.](#)

Verkeersintensiteit op rijkswegen

Op circa 20 000 meetpunten op het rijkswegennet wordt elke minuut van de dag het aantal passerende motorvoertuigen geregistreerd en opgeslagen in de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW). CBS ontwikkelde een nieuwe methode om uit deze grote hoeveelheid Big Data de verkeersintensiteit te berekenen. Uitkomsten zijn daarmee actueler en gedetailleerder. Uit de nieuwe statistiek blijkt dat de A13 in de provincie Zuid-Holland de drukste rijksweg in Nederland is. De provincie met gemiddeld de drukste rijkswegen is echter Utrecht, waar het bijna vijf keer zo druk is als in de provincie Zeeland.

[Lees verder over verkeersintensiteit](#) of over [statistiek op basis van Big Data](#).

2. Gemiddeld aantal gepasseerde voertuigen per uur naar provincie, 2014

Bron: NDW-CBS

Regionale verschillen in sociale samenhang

Nederland kent een hoge mate van participatie en vertrouwen in de samenleving. Bij bepaalde bevolkingsgroepen, zoals laagopgeleiden en allochtonen, is dat wat lager. Ook zijn er verschillen tussen de provincies. Zo etaleren de inwoners van

Limburg lagere scores dan inwoners van Utrecht, Friesland en Zeeland. Dat ligt niet aan de verschillen in bevolkingssamenstelling. Provincies onderscheiden zich daarnaast ook in het ervaren geluk en de tevredenheid met het eigen leven.

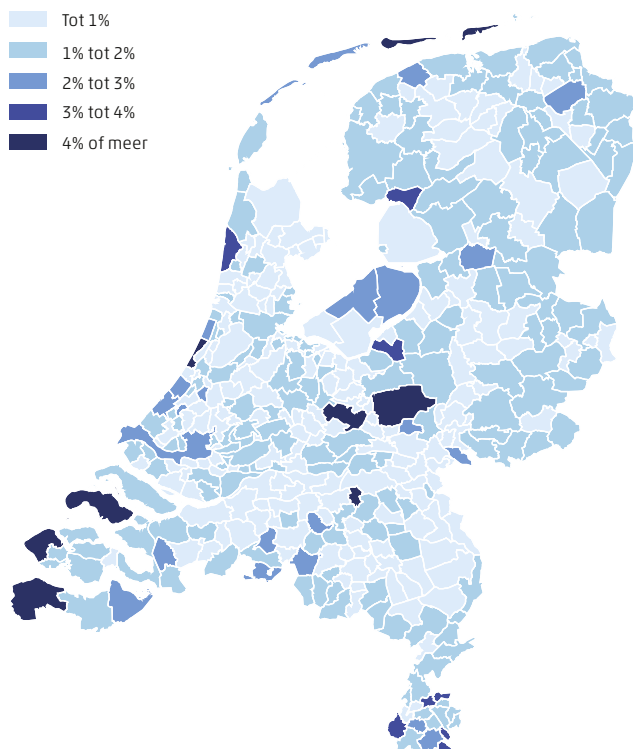
[Lees verder.](#)

Bijna helft van langdurig leegstaande woningen toch in gebruik

Op 1 juli 2013 stonden er bijna 189 duizend woningen (administratief) langdurig leeg (1,5 jaar of langer). Op verzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is in twee stappen gekeken naar de daadwerkelijke beschikbaarheid van deze woningen. Uit de eerste stap blijkt dat het energieverbruik in bijna 47 duizend van deze woningen zo hoog is dat er vanuit kan worden gegaan dat ze in gebruik zijn en hiermee niet beschikbaar voor de woningmarkt. Uit de tweede stap blijkt voor bijna 41 duizend woningen dat zij om een andere reden niet beschikbaar zijn (bijvoorbeeld een afgegeven sloopvergunning). De groep woningen die overblijft, wordt beschikbaar genoemd. Op 1 juli 2013 bedroeg de beschikbare, langdurige leegstand van woningen ruim 101 duizend woningen (1,4 procent van de woningvoorraad).

[Lees verder.](#)

3. Relatieve langdurige en beschikbare leegstand, 1 juli 2013

Onderzoek op maat

Orgaandonoren per gemeente

In 2014 stond 40 procent van de bevolking ingeschreven in het donorregister. Net geen kwart van de bevolking heeft toestemming gegeven voor het gebruik van zijn of haar organen of weefsels na het overlijden. Het aandeel donoren per gemeente verschilt sterk en loopt uiteen van 8 procent in Urk en 12 procent in Staphorst, tot 33 procent in Goirle. Gemeenten met een hoog aandeel trouwe kerkgangers hebben vaak relatief weinig donorregistraties. Ook provinciaal zijn er sterke verschillen te zien, zo is het aantal donoren het hoogst in Noord-Brabant en het laagst in Zuid-Holland.

[Lees verder.](#)

Studentenhuysvesting en zorgwoningen per gemeente

In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft CBS onderzoek gedaan naar studentenhuysvesting en zorgwoningen per gemeente. De cijfers van CBS geven aan hoeveel uitwonende jongeren en studenten er per gemeente wonen. Tevens is het aantal woningen en wooneenheden (jaar 2011), en het aantal verblijfsobjecten (jaar 2014) met een uitwonende jongere of student berekend. Naast studentenhuysvesting, zijn er ook cijfers over het aantal personen in zorginstellingen per gemeente voor het jaar 2013.

Het hoogste aantal verblijfsobjecten met ten minste één uitwonende student bevindt zich in Amsterdam, Rotterdam en Groningen. Ameland heeft het laagste aantal verblijfsobjecten met een uitwonende student. Het hoogste aantal personen in zorginstellingen bevindt zich in Amsterdam en het laagste aantal in Montfoort. Wilt u meer weten over uw eigen gemeente dan kunt u dit [hier](#) opzoeken.

Postcodestatistieken

CBS biedt een bestand aan van alle postcodegebieden in Nederland. Het gaat daarbij om de meest gedetailleerde versie van de postcode, de zogenaamde 6-cijferige postcode (1234AB). Dit zijn ruim 430 000 individuele postcodes. Aan elke postcode is een reeks van demografische en sociaaleconomische variabelen gekoppeld. Een uitgebreide beschrijving van het bestand vindt u [hier](#).

Anders dan bijvoorbeeld [open data](#) van CBS wordt dit bestand niet kosteloos beschikbaar gesteld. Het maken van dit omvangrijke bestand is geen onderdeel van het standaard werkpakket van CBS, maar valt onder maatwerk waarvoor CBS een vergoeding vraagt. Ook zijn er voorwaarden verbonden aan het gebruik.

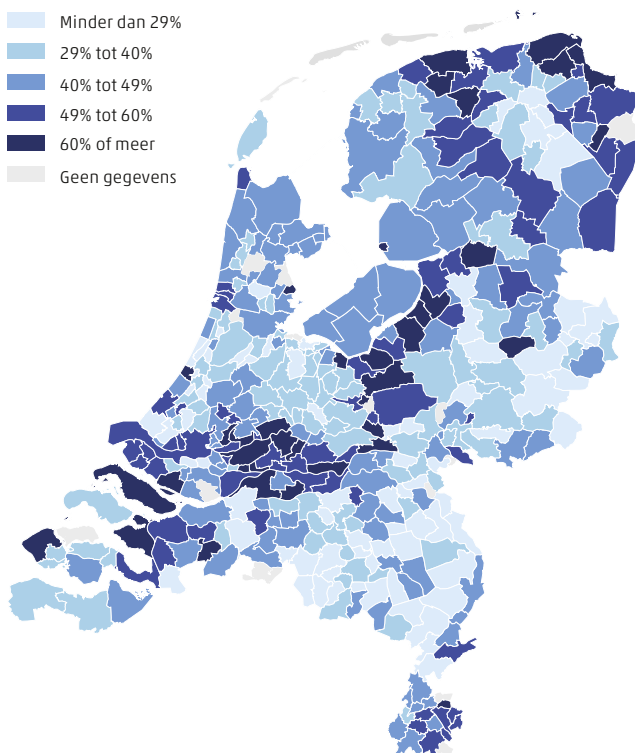
Bent u geïnteresseerd in dit postcodebestand? Informeer dan naar de voorwaarden en kosten bij het [Centrum voor Beleidsstatistiek](#).

Peuteropvang

CBS heeft een tabellenet gepubliceerd met voor elke gemeente het aantal huishoudens met kinderen van 2,5 tot 4 jaar, onderverdeeld naar het type huishouden, wel of geen werkzame ouders en het gebruik van kinderopvangtoeslag. Wilt u meer weten over uw eigen gemeente dan kunt u dit [hier](#) opzoeken.

4. Aandeel huishoudens met kinderen van 2,5 tot 4 jaar zonder gebruik van kinderopvangtoeslag, 2013

Overig nieuws

Monitor topsectoren

CBS wil zijn data nog toegankelijker maken voor het grote publiek. Een middel dat daarbij kan helpen is het zogenoemde dashboard. TNO en CBS hebben daarom in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken samen de visualisatie 'Economische topsectoren' gemaakt. Dit dashboard laat de ontwikkelingen zien van negen topsectoren in de Nederlandse economie, waaronder de chemie, de voedingsindustrie en de creatieve industrie. Grote hoeveelheden gegevens uit de sectoren zijn met eenvoudige illustraties snel inzichtelijk en met elkaar te vergelijken. Ook regionale gegevens zijn beschikbaar in dit dashboard en in de bijbehorende tabellenet, zowel op provincie- als op COROP-niveau.

[Lees verder.](#)

Cursussen StatLine voor gemeenten

In het najaar heeft CBS, samen met de VNG, speciaal voor gemeenten op verschillende locaties in het land enkele cursussen StatLine georganiseerd naar aanleiding van de nieuwe StatLinetabellen over de jeugdzorg. Gezien de positieve reacties, wil CBS deze cursus nu ook voor een bredere doelgroep gemeenteambtenaren aanbieden. De cursus StatLine neemt medewerkers jeugd, sociaal domein, gezondheid, wonen, veiligheid, inkomen, onderwijs, milieu en energie mee in het gebruik en de mogelijkheden van de databank StatLine. Heeft u interesse, dan kunt u zich [hier](#) aanmelden.

Deelname Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein

In september zijn de eerste cijfers uit de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein gepubliceerd. Deze publicatie over het 1e kwartaal van 2015 bevat gegevens over 95 gemeenten. De eerstvolgende publicatie is in januari 2016, wanneer de gegevens over het gehele 1e halfjaar van 2015 worden gepubliceerd. In de afgelopen weken hebben gemeenten daarvoor hun gegevens ingestuurd. Het aantal deelnemende gemeenten is aanzienlijk gestegen ten opzichte van de eerste publicatie. Naar verwachting zal het aantal gemeenten in de publicatie over het 1e halfjaar ongeveer verdubbelen.

Neemt uw gemeente nog niet deel aan de monitor, meld dan [hier](#) een contactpersoon aan. U kunt zich dan voor gaan bereiden op de eerstvolgende gegevensaanlevering begin 2016. Dit is de levering over het 2e halfjaar 2015. Het is dan ook nog mogelijk om gegevens over het 1e halfjaar 2015 aan te leveren zodat een compleet beeld over 2015 ontstaat.

Veel personen werkzaam in transport en logistiek rondom luchthavens

De sector transport en logistiek is bij alle nationale luchthavens duidelijker aanwezig dan in andere gebieden. In 2014 werkte van alle werkzame personen bij commerciële bedrijven in Nederland 7 procent in de sector transport en logistiek. Rondom Schiphol was 31 procent werkzaam in deze sector. Rondom Maastricht was dit 12 procent. In Eindhoven en Groningen werkten respectievelijk 10 en ruim 14 procent in deze sector. De kleine luchthavens genereerden minder werkgelegenheid in de sector transport en logistiek. Uitzondering hierop vormt Lelystad. Rondom deze luchthaven werkte ruim 38 procent in deze sector.

[Lees verder](#) in de kwartaalmonitor luchtvaart.

Re-integratie

Team Sociale Zekerheid van CBS is gestart met het schrijven van een serie nieuwsbrieven waarin voorbeelden worden gegeven van cijfers die CBS met data uit de Statistiek Re-integratie door Gemeenten (SRG) kan maken. Daarbij worden vaak ook andere bestanden aan de SRG gekoppeld. In de eerste nieuwsbrief van de serie wordt beschreven of mensen met een re-integratievoorziening een baan, uitkering of beide hebben. De nieuwsbrief is [hier](#) te vinden.

CBS Corporate nieuws App

In april lanceerde CBS een nieuw product: CBS Corporate nieuws. Het is de digitale opvolger van het papieren CBS-relatiemagazine en gemaakt voor de externe relaties van CBS. De artikelen in de Corporate nieuws App zijn actueel en gaan onder andere over nieuwe dienstverlening, nieuwe producten, internationale ontwikkelingen, innovatie en evenementen. Ze zijn makkelijk te filteren en te doorzoeken en kunnen eenvoudig worden gedeeld via Facebook, Twitter en LinkedIn.

CBS Corporate nieuws is geschikt voor zowel desktop als tablet en smartphone. U kunt CBS Corporate nieuws ook als webapp installeren op het beginscherm van uw smartphone of tablet. We hopen dat u snel een bezoek brengt aan www.corporate.cbs.nl en u binnenkort als abonnee en geïnteresseerde in nieuws over CBS te mogen begroeten.

Meer informatie

De statistieken van CBS zijn beschikbaar op onze website. Komt u via de website of StatLine niet bij de juiste cijfers terecht of heeft u vragen over publicaties van Eurostat, dan kunt u contact opnemen met de [Infoservice](#) van CBS.

Met het portal cbs.nl/decentraleoverheden wil CBS regionale informatie beter toegankelijk maken en u helpen uw weg te vinden in de vele gegevens en mogelijkheden. Het portal biedt overzicht en slaat een brug tussen cbs.nl en de regionale informatie in StatLine.

Wilt u snel een overzicht hebben over welke thema's CBS informatie heeft en op welk regionaal niveau, kijk dan eens in het [Overzicht regionale gegevens in StatLine](#).

Aan de hand van interactieve kaarten op CBSinuwBuurt.nl kunt u eenvoudig cartografische weergaven van verscheidene onderwerpen op laag regionaal niveau raadplegen. CBS maakt het op deze manier mogelijk om gegevens op laag regionaal niveau en op andere kleine oppervlakken, zoals 100-metervierkanten, visueel weer te geven.

Colofon

De CBS nieuwsbrief voor gemeenten is een uitgave van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Wilt u reageren op deze nieuwsbrief of heeft u een andere vraag over regionale of ruimtelijke statistieken van CBS?

Mail dan naar regstat@cbs.nl.

[Aan- of afmelden](#) voor deze nieuwsbrief.